

Partimotion

Motion till riksdagen 2015/16:3288

av Andreas Carlson m.fl. (KD)

med anledning av prop. 2015/16:67 Särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tidsgränsen om sex månader och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga att barn som reser i föräldrars sällskap ska undantas från kravet på id-handlingar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en definition av ”allvarlig fara” och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagens giltighetstid och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om id-kontroller och tillkännager detta för regeringen.

Propositionens innehåll

I propositionen lämnas förslag till en ny lag om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet. Lagen innebär en befogenhet för regeringen att i vissa fall vidta särskilda åtgärder i syfte att upprätthålla lag och ordning eller skydda nationell säkerhet. Det föreslås att om det har uppkommit en allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet får regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddela föreskrifter om identitetskontroller vid transporter som utförs med buss, tåg eller passagerarfartyg till

Sverige från en annan stat. Åtgärderna ska vara tidsbegränsade. Lagen föreslås gälla från och med 21 december 2015 till och med den 21 december 2018.

Bristande beredning

Regeringens förslag till ny lag är ett undermåligt berett förslag som mött kritik av remissinstanser såväl som av Lagrådet. Det kan finnas skäl att vid väldigt särskilda tillfällen förkorta beredningsprocesserna i syfte att snabbt genomföra en ny lag. Enligt vår mening har dock regeringen vid detta tillfälle brustit i beredningen. Något sedvanligt skriftligt remissförfarande har inte genomförts och riksdagen har inte i rimlig tid fått del av det underlag som finns. När det dessutom handlar om ett förslag till lag som ger regeringen långtgående möjligheter är det desto allvarligare att beredningen knappast uppfyller minimikraven. Dessutom saknar propositionen svar på relevanta frågor i förhållande till regeringens förslag. Enligt vår uppfattning brister regeringen exempelvis i redovisningen av hur EU:s regelverk och den s.k. Dublinförordningen fungerar och ska tillämpas.

Tidsgränsen bör kortas

Kristdemokraterna delar regeringens bedömning att vid fara för den allmänna ordningen eller för den inre säkerheten i landet ska det finnas möjlighet för regeringen att meddela föreskrifter för en kortare period om identitetskontroller vid transporter som utförs med buss, tåg eller passagerarfartyg till Sverige från en annan stat. Den rådande situationen är nu mycket ansträngd och särskilda åtgärder behöver vidtas för att upprätthålla ordning och säkerhet. De nyligen införda tillfälliga gränskontrollerna är exempel på sådana särskilda åtgärder. Dessa är dock inte heltäckande, menar regeringen som föreslår att kombinera gränskontrollerna med identitetskontroller på bussar, tåg och passagerarfartyg till Sverige från en annan stat. Kristdemokraterna menar att identitetskontroller kan vara ett verktyg som kan komma att krävas om inte gränskontrollerna är tillräckliga för att upprätthålla den allmänna ordningen och den inre säkerheten i landet. Kristdemokraterna menar dock att den tidsgräns om sex månader som regeringen föreslår är alltför lång. Kristdemokraterna menar att tiden bör kortas till en månad i taget. Efter varje månad ska en förnyad bedömning av läget och av konsekvenserna göras av identitetskontrollerna och ett nytt regeringsbeslut ska krävas om identitetskontrollerna ska fortsätta. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Konsekvenser för pendlare och näringsliv

Lagen kommer att påverka människor som pendlar mellan Malmö och Köpenhamn på ett negativt sätt. Vardagslivet kommer att påverkas för tusentals människor och de fördelar som Öresundsregionen upparbetat riskerar att försämrats. Näringslivet i södra

Sverige har Öresundsförbindelsen som ett naturligt och vardagligt nav. Genom de åtgärder som föreslås finns risk för negativa konsekvenser för näringslivet. Trafikflöden kommer att påverkas och det kommer att innebära stora utmaningar för kollektivtrafikmyndigheter, transportföretag och rederier men framför allt för människor som pendlar. Det är av största vikt att lagen tillämpas med stor försiktighet.

Den id-kontroll som förväntas genomföras ska enligt vår mening avse just id-kontroll och ej visumkontroll vilket skulle vara mycket långtgående. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Begränsa mandatet till regeringen

Regeringens förslag ger regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, rätt att meddela föreskrifter om identitetskontroller vid transporter till Sverige från en annan stat med buss, tåg eller passagerarfartyg vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet.

Men med tanke dels på den hastighet som propositionen arbetats fram med samt det bristande beredningsunderlaget, dels på åtgärdernas ingripande karaktär anser Kristdemokraterna att endast regeringen ska kunna meddela sådana föreskrifter.

Barn i förälders sällskap

Den utsatthet som barn på flykt befinner sig i kräver att deras rättigheter och deras behov särskilt uppmärksammas. Hur barnen behandlas och vilken ställning de ges säger mycket om vad som anses viktigt och betydelsefullt i samhället. Därför är det anmärkningsvärt att det i propositionen inte framgår över huvud taget på vilket sätt barn berörs av förslaget om att införa identitetskontroll. Kristdemokraterna anser att barn som reser i sällskap med förälder som har id-handlingar måste undantas från kravet på identitetskontroll. Det är helt otänkbart för Kristdemokraterna att förhindra inresa för en familj för att barnen saknar id-handlingar. Kristdemokraterna anser att det i alla lagstiftningsförslag och beslut ska tydliggöras på vilket sätt barnen berörs av desamma. Barnens bästa måste alltid beaktas. Kristdemokraterna anser därför att det i lagstiftningen (förarbetet, föreskrifterna) såväl som tillämpningsföreskrifter måste komma till klart uttryck att barn som reser i sällskap med förälder som har id-handlingar inte själv ska behöva ha id-handlingar. Det bör också övervägas om undantag också bör omfatta en situation där en av två föräldrar i en barnfamilj saknar id-handling.

Definition av allvarlig fara

Kristdemokraterna menar att det är nödvändigt att definiera vilka tänkbara situationer som skulle kunna betecknas som "allvarlig fara". Detta görs inte i regeringens proposition trots att även Lagrådet har påtalat problemet med uttrycket "allvarlig fara".

Kristdemokraterna anser att detta måste komma till klart uttryck i lagstiftningen.
Avsaknaden av en tydligt definierad lagstiftning gör att den löper risk för godtycklighet.

Lagens giltighetstid

Regeringen föreslår att lagen ska vara tidsbegränsad till tre år. Man hänvisar till att de åtgärder som vidtas är långtgående och att dessa möjligheter inte används i större omfattning än vad som är nödvändigt och att giltighetstiden för åtgärderna är begränsad.

Kristdemokraterna menar att en sådan lag ska användas med stor försiktighet. Samtidigt har beredningstiden för ifrågavarande förslag varit väldigt kort vilket har medfört att yttranden har inhämtats från ett fåtal remissinstanser som i sin tur har haft kort tid på sig att analysera förslaget. Vi föreslår därför att denna, tidsbestämda, lag bör ha giltighetstid om sex månader. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Andreas Carlson (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Annika Eclund (KD)

Caroline Szyber (KD)

Mikael Oscarsson (KD)

Emma Henriksson (KD)